

EVIDENCE ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ ČINNOSTI V ČR

Michal Artim & Zdenka Hladišová

Odbor územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj (OÚP MMR) ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje (ÚÚR) od roku 1995 trvale sleduje činnost orgánů územního plánování. Ústav územního rozvoje eviduje z pověření OÚP MMR veškerou pořizovanou územně plánovací dokumentaci (ÚPD) a vybrané druhy územně plánovacích podkladů (ÚPP) a provádí vyhodnocování procesu jejich pořizování.

Výstupem evidence územně plánovací činnosti (dále jen evidence) jsou především trvale aktualizované informace, zveřejňované na webových stránkách ÚÚR prostřednictvím aplikací iLAS a iKAS (<http://www.uur.cz/default.asp?ID=966>).

Jedním z významných datových a statistických výstupů evidence je ročenka. Na rozdíl od let minulých je Ročenka 2006 mimořádná tím, že je vydána ke konci platnosti stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a bude zveřejněna pouze na internetu, nebude vydána tiskem. Zachycuje tedy stav k 31. 12. 2006.

Způsob evidence

Evidence do konce roku 2006 probíhala v souladu s Metodikou OÚP MMR pro postup orgánů územního plánování při evidenci územně plánovací činnosti ve smyslu § 21 vyhlášky MMR č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci ve znění pozdějších předpisů, platnou od 1. 1. 2003. Evidence má dvě relativně samostatné části:

- evidenci územně plánovací činnosti obcí,
- evidenci územně plánovací činnosti krajů.

Evidence územně plánovací činnosti obcí probíhá průběžně, a to na základě registračních listů, které obecní úřady zasílají krajským úřadům. Pověření pracovníci krajských úřadů, případně jimi pověření pracovníci obcí s rozšířenou působností, pak prostřednictvím aplikace iLAS pořizují on-line zápis do centrální databáze. Evidence územně plánovací činnosti krajů probíhá taktéž průběžně, a to prostřednictvím aplikace iKAS. Zápis do centrální databáze pořizují pověření pracovníci krajských úřadů. Ústav územního rozvoje odpovídá za vývoj a provoz webových aplikací iLAS a iKAS pro on-line aktualizaci databáze, její archivaci, publikaci dat na internetu, školení a přidělování přístupových práv pověřeným pracovníkům.

Evidence má přímou vazbu na územně identifikační registr (ÚIR). To znamená, že dovoluje přiřazovat data k příslušným katastrálním územím, obcím, obcím s rozšířenou působností, okresům a krajům. Dále pak dovoluje připojení k mapovému podkladu.

Strukturované datové výstupy

Výstupy publikované v Ročence 2006 a zachycující stav evidence k 31.12.2006 lze rozdělit na dva základní okruhy:

- evidenci územně plánovací činnosti obcí (ÚPD a ÚPP obcí),
- evidenci územně plánovací činnosti krajů (ÚPD a ÚPP v rozsahu velkých územních celků).

Oba okruhy jsou rozdílné svým rozsahem. Okruh zabývající se ÚPD a ÚPP obcí je shrnut do obsáhlé III. kapitoly ročenky. Okruh věnující se ÚPD a ÚPP velkých územních celků tvoří náplň kapitoly IV. Obě uvedené kapitoly mají stejnou strukturu: nejprve jsou zařazeny metodické a vysvětlující pasáže týkající se příslušného okruhu, pak analytické rozbory (u obcí v širším rozsahu) a konečně systematický přehled jednotlivých dokumentací podle územně správních jednotek (krajů a obcí s rozšířenou působností). Sledovaná časová řada údajů umožnila ve srovnání s minulým vydáním poněkud rozšířit a prohloubit některé analytické rozbory, jiné naopak vypustit.

Územně plánovací dokumentace obcí

Územně plánovací dokumentaci na úrovni obcí tvořily podle právní úpravy do konce roku 2006 územní plány obcí (ÚPO) a regulační plány (RP). V úpravě před 1. 7. 1998, kdy nabyla účinnost novela stavebního zákona (zákonem č. 83/1998 Sb.), to byly územní plány sídelních útvarů (ÚPN SÚ) a územní plány zón (ÚPN Z), resp. územní projekty zón (ÚPR Z). V některých případech ještě zůstávají v platnosti směrné územní plány (SÚP) pořízené před nabytím účinnosti stavebního zákona č. 50/1976 Sb.

Územně plánovací podklady využitelné na úrovni obcí tvořily urbanistické studie (US). Jako projednávané urbanistické studie jsou označovány ty US, u kterých bylo zahájeno projednávání a jejichž pořizování bylo ukončeno (nebo se předpokládá ukončení) schválením souborného stanoviska, resp. zadáním návrhu ÚPD.

Analýzy, kartogramy a tabulkové přehledy ÚPD a ÚPP obcí se zakládají na těchto metodických zásadách:

- a) na zásadě jedno území (správní, resp. katastrální) = jeden reprezentující dokument;
- b) na zásadě aktuálnosti reprezentujícího dokumentu.

K bodu a): Jestliže bylo pro území obce zpracováno více dokumentů ÚPD nebo ÚPP, do analytických rozborů vstoupil pouze jediný reprezentující dokument. Je to ten, který v hierarchii územního plánování stojí nejvýše (tj. např. ÚPN SÚ nad ÚPN Z, ÚPO nad RP, dokument ÚPD nad dokumentem ÚPP). Jestliže bylo pro území obce zpracováno více dokumentů ÚPD nebo ÚPP, jak uvedeno výše, ale každý z nich se týkal jiného katastrálního území a nikoli celého území obce, pak v kartogramu a tabulkové části je uváděn každý tento dokument. V rámci jednoho katastrálního území platí selekce dokumentů analogicky.

K bodu b): Reprezentativní dokument musí zároveň splňovat podmínku aktuálnosti. Uplatňovaným kritériem je přednost nově rozpracované, byť ještě neschválené ÚPD před starší, třebaže dosud platnou ÚPD. Podmínkou k tomu je, aby rozpracovaná nová ÚPD dosáhla nejméně fáze schválení zadání. V případě, že rozpracovaná ÚPD nedosáhla fáze schválení návrhu, je v tabulkové části současně uvedena i platná ÚPD. V této souvislosti je třeba poznamenat, že aplikovaná přednost rozpracované nové ÚPD před starší platnou ÚPD nemá nic společného s právní stránkou věci, neboť výslovně nezrušená nebo nově schválenou ÚPD nenahrazená platná ÚPD si udržuje svou právní sílu.

V tabulkové části řazené podle krajů a obcí s rozšířenou působností jsou u každého zařazeného dokumentu ÚPD a ÚPP uvedeny informace o typu dokumentu, stavu rozpracovanosti, zhotoviteli, projektantovi, datu poslední dosažené fáze pořizování a příp. počtu změn. Rozsah řešeného území nemusí být totožný s rozsahem území řešeného ÚPD nebo ÚPP. Jedná se o území, pro které je dokumentace z výše uvedených zásad aktuální.

V každém oddílu tabulkové části podle kraje je zařazen barevný kartogram, zobrazující jeho správní území v podrobnosti katastrálních území. Do

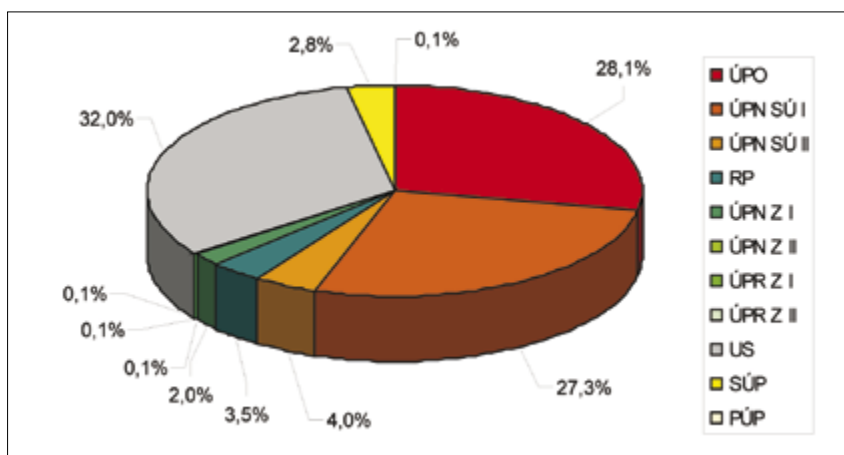
něho jsou promítnuty údaje o aktuálním stavu schválení či rozpracovanosti ÚPD a ÚPP.

ROZSAH, SKLADBA A VÝVOJ ZÁKLADNÍHO SOUBORU ÚPD A ÚPP

Základní soubor ÚPD a ÚPP obcí představuje záznamy o všech dokumentacích. K 31. 12. 2006 čítal 9011 jednotek. K těmto dokumentacím se váže 5335 změn.

Základní soubor tvořily ÚPD a ÚPP pořizené během čtyř období, vymezených legislativou:

- ÚPD (SÚP a PÚP) pořizená podle zákonů č. 280/1949 Sb. a č. 84/1958 Sb. – do 30. 9. 1976,
- ÚPD (ÚPN SÚ II, ÚPN Z II, ÚPR Z II) a ÚPP (US) pořizené podle zákona č. 50/1976 Sb. – od 1. 10. 1976–30. 6. 1992,
- ÚPD (ÚPN SÚ I, ÚPN Z I, ÚPR Z I) a ÚPP (US) pořizené podle zákona č. 50/1976 Sb., ve znění novely č. 262/1992 Sb. – od 1. 7. 1992 do 30. 6. 1998,
- ÚPD (ÚPO, RP) a ÚPP (US) pořizené podle zákona č. 50/1976 Sb., ve znění novely č. 83/1998 Sb. – od 1. 7. 1998 dosud.

Graf 1: Základní soubor ÚPD a ÚPP podle typu dokumentace; 2006

ÚPO	RP	ÚPN SÚ I	ÚPN Z I	ÚPR Z I	ÚPN SÚ II	ÚPN Z II	ÚPR Z II	SÚP	PÚP	US
2533	311	2456	181	10	357	6	6	253	12	2886

Tab. 1: Základní soubor ÚPD a ÚPP podle typu dokumentace; 2006

	Počet obcí	Hlavní složka základního souboru			Na složku základního souboru připadá obcí
		ÚPD	US	celkem	
30. 9. 1996	6233	3523**	*	3523**	1,77**
31. 12. 1997	6234	3039	1140	4179	1,49
31. 3. 1999	6244	3628	1742	5370	1,16
31. 3. 2001	6251	4177	2167	6344	0,99
31. 3. 2003	6249	4597	2583	7180	0,87
31. 3. 2005	6248	5769	2819	8588	0,73
31. 12. 2006	6248	6125	2886	9011	0,69

* Nejnižšího. ** Údaj nesrovnatelný s ostatními.

Tab. 2: Základní soubor ÚPD a ÚPP podle hlavních složek; 1996–2006

Základním souborem rozumíme souhrn ÚPD a ÚPP pořízených dle zákona č. 50/1976 Sb., případně dle starších právních předpisů. Z tabulky je patrné, že počet jednotek základního souboru ÚPD a ÚPP zaznamenal do konce roku 2006 opět nárůst (o 423 jednotek). Do tohoto údaje nejsou započítány počty změn ÚPD.

Na jednotku souboru připadalo v průměru 0,69 obce. Téměř každá obec vykazala jednu územně plánovací dokumentaci (ÚPO, RP, ÚPN SÚ, ÚPN Z, ÚPR Z) nebo jeden územně plánovací podklad (US). Došlo jednak ke zpřesnění a doplnění databáze, jednak k zahájení pořizování nové ÚPD a ÚPP.

HLAVNÍ SOUBOR ÚPD A ÚPP; VÝVOJ A SÍDELNÍ DIFERENCIACE

Hlavním souborem ÚPD a ÚPP rozumíme tu část základního souboru ÚPD a ÚPP, kterou tvoří:

- územně plánovací dokumentace vztahovaná k území obce (resp. celému katastrálnímu území) a

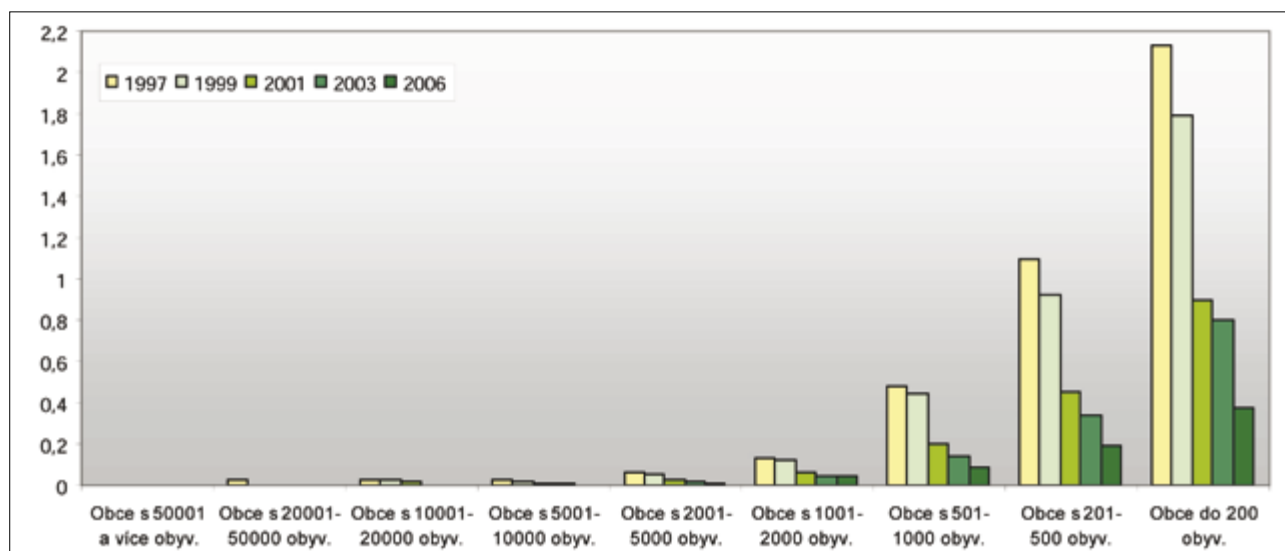
- projednávané urbanistické studie rovněž vztahované k území obce (resp. celému katastrálnímu území).

Hlavní soubor se od 31. 3. 2005 do 31. 12. 2006 zvýšil: ze 5127 na 5136 jednotek, tj. o 9 jednotek. Hlavní soubor lze podrobit dalším analýzám, protože za něj byla sumarizována data ve stejné struktuře, jako za předchozí období, tj. od roku 1997.

Do tohoto souboru nebylo zahrnuto 469 neprojednaných US, které významně ovlivňují hodnocení územně plánovací připravenosti obcí některých krajů v bývalých okresech (nejvíce v kraji Vysočina v okresech Žďár nad Sázavou, Jihlava, Havlíčkův Brod). Jedná se o bývalé okresy s velkým počtem malých obcí (195, 121, 120) s malou stavební aktivitou.

Srovnání s počtem obcí ukazuje, že průměrně 1,22 (v roce 2005 1,22) obce připadalo na jednu aktuální ÚPD či na jednu projednanou US, resp. tyto dokumenty mělo schváleno či rozpracováno 82,2 % (v roce 2005 82,0 %) všech obcí v ČR.

Zahrneme-li do tohoto počtu neprojednané US, pak na jednu aktuální ÚPD, resp. ÚPP připadalo 1,11 (v roce 2005

Graf 2: Vývoj počtu obcí bez ÚPD a projednávaných US připadající na 1 obec; 1997, 1999, 2001, 2003, 2006

Velikostní kategorie obce	Počet obcí		Počet jednotek hlavního souboru ÚPD a ÚPP						Na jednotku hlavního souboru připadá obcí					
	1997	2006	1997	1999	2001	2003	2005	2006	1997	1999	2001	2003	2005	2006
Praha, Brno, Ostrava, Plzeň	4	4	4	4	4	4	4	4	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
70001–120000	10	9	10	10	10	9	9	9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
50001–70000	10	9	10	10	10	9	9	9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
20001–50000	41	41	40	41	41	41	41	41	1,03	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
10001–20000	68	68	66	66	66	68	68	68	1,03	1,03	1,02	1,00	1,00	1,00
5001–10000	130	131	128	126	129	129	131	131	1,03	1,03	1,01	1,01	1,00	1,00
2001–5000	345	368	326	330	334	356	365	364	1,06	1,05	1,03	1,02	1,01	1,01
1001–2000	640	673	566	572	605	624	653	645	1,13	1,12	1,06	1,04	1,02	1,03
501–1000	1251	1274	848	882	1051	1118	1157	1154	1,48	1,42	1,20	1,14	1,10	1,10
201–500	2086	2027	994	1087	1456	1510	1641	1651	2,10	1,92	1,45	1,34	1,24	1,23
do 200	1649	1655	527	601	861	927	1049	1060	3,13	2,75	1,90	1,80	1,58	1,56
ČR	6234	6249	3519	3729	4567	4795	5127	5136	1,77	1,67	1,37	1,30	1,22	1,22

Tab. 3: Rozložení hlavního souboru ÚPD a projednávaných US podle velikostních kategorií obcí; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

1,11) obce, resp. tyto dokumenty mělo schváleno či rozpracováno 89,8 % (v roce 2005 89,8 %) všech obcí v ČR.

Tabulky 3 a 4 ukazují množství jednotek ÚPD a ÚPP ve zvolených velikostních skupinách obcí.

Z tabulky vyplývá, že celkový nárůst ÚPD a projednaných US od 31. 3. 2005 je 9 dokumentů; z toho je evidován nárůst 211 ÚPD a úbytek 202 projednaných US. Z uvedeného lze usuzovat, že část projednaných US přešla do fáze návrhu ÚPD, příp. jejího schválení, přičemž řada obcí si pořizuje územní plán standardním způsobem.

Lze konstatovat, že čím jsou obce menší, tím méně často disponují územním plánem nebo projednanou US. Města s více než 5000 obyvateli mají územní plán bez výjimky. Ve velikostní kategorii 1001 až 5000 obyvatel má ÚPD nebo projednanou US většina (96,9 %) obcí. V nejnižších velikostních kategoriích obcí do 500 obyvatel má ÚPD nebo projednanou US 73,6 % obcí.

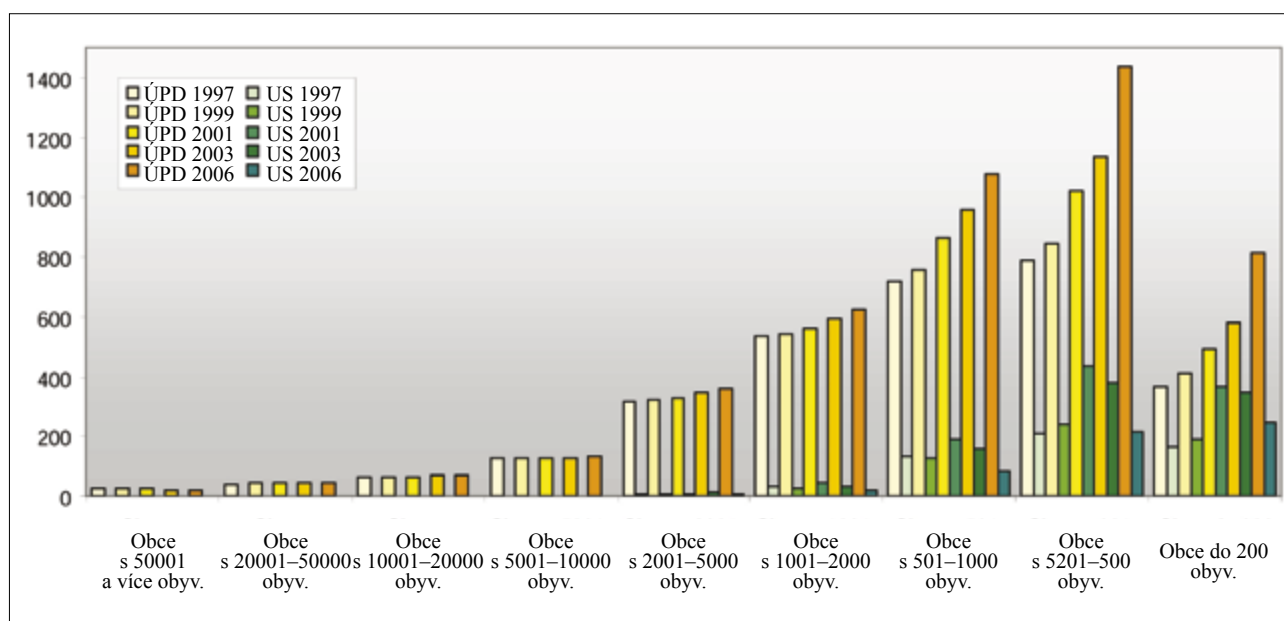
POMĚR ÚPD A ÚPP VE VÝVOJI A SÍDELNÍ DIFERENCIACI

Územně plánovací dokumentace v hlavním souboru představují celkově 4568 jednotek, tj. 88,9 % a projednané US 568 jednotek, tj. 11,1 %. V roce 2005 byly analogické počty 4357 a 770 jednotek, tj. 85,0 % a 15,0 %. Opět se zvýšil počet klasicky rozpracovaných ÚPD a snížil počet US, které dosáhly fáze projednávání.

Je patrné, že jev koncentrace US do nejmenších velikostních skupin obcí a naopak jejich nepatrné zastoupení ve městech, který konstatovala předešlá vydání publikace, je setrvalý, celkově však začal mít snižující se tendenci. Podíl US z hlavního souboru ÚPD a ÚPP se u obcí s 201–500 obyvateli snížil z 6,8 na 4,2 procentních bodů (o 82 US) a u nejmenších obcí do 200 obyvatel ze 7,3 na 4,8 procentních bodů (o 70 US). Počet rozpracovaných a schválených ÚPD se v těchto velikostních kategoriích naopak zvýšil

Velikostní kategorie obce	ÚPD							US projednané							
	1997	1999	2001	2003	2005	2006		1997	1999	2001	2003	2005	2006		
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	%	počet	počet	počet	počet	počet	počet	%	
Praha, Brno, Ostrava, Plzeň	4	4	4	4	4	4	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0,0
70001–120000	10	10	10	9	9	9	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0,0
50001–70000	10	10	10	9	9	9	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0,0
20001–50000	40	41	41	41	41	41	0,8	0	0	0	0	0	0	0	0,0
10001–20000	64	66	66	68	68	68	1,3	2	1	0	0	0	0	0	0,0
5001–10000	126	124	126	128	130	131	2,6	2	2	3	1	1	0	0	0,0
2001–5000	318	321	327	345	360	358	7,0	8	9	7	11	5	6	0,1	
1001–2000	533	545	561	594	629	625	12,2	33	27	44	30	24	20	0,4	
501–1000	717	759	863	960	1032	1075	20,9	131	123	188	158	125	79	1,5	
201–500	785	845	1024	1135	1344	1436	28,0	209	242	432	375	297	215	4,2	
do 200	364	409	494	581	731	812	15,8	163	192	367	346	318	248	4,8	
ČR	2971	3134	3526	3874	4357	4568	88,9	548	595	1041	921	770	568	11,1	

Tab. 4: Poměr ÚPD a projednaných US na hlavním souboru podle velikostních skupin obcí; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

Graf 3: Vývoj poměru ÚPD a projednaných US na hlavním souboru podle velikostních skupin obcí; 1997, 1999, 2001, 2003, 2006

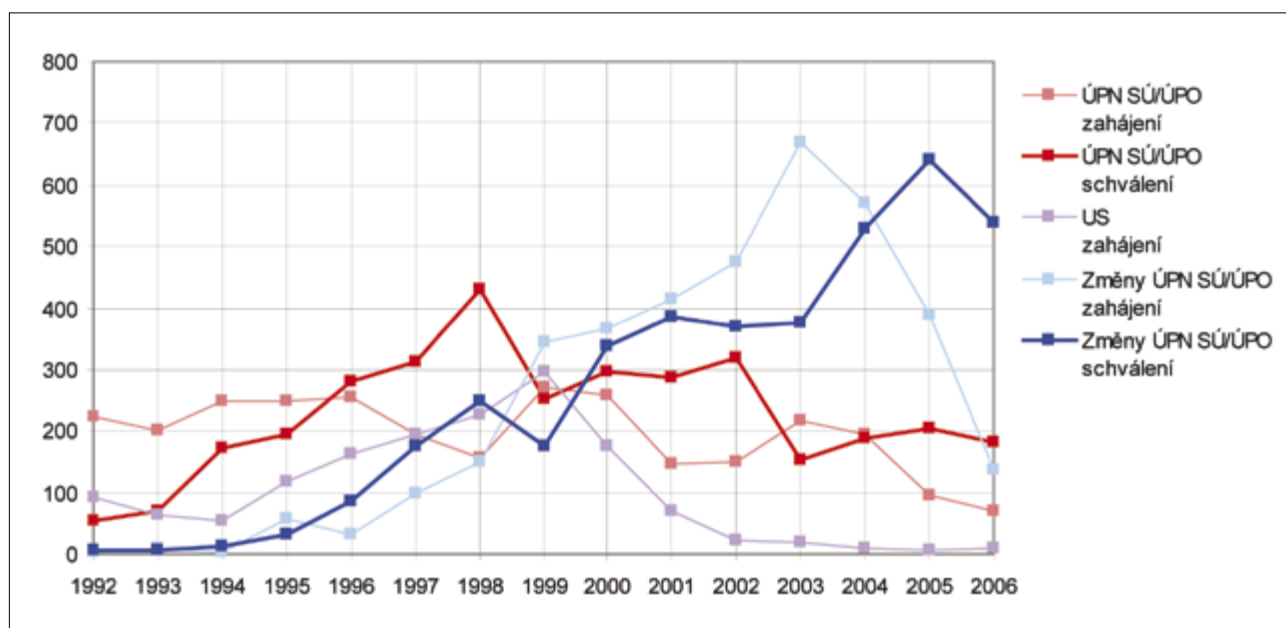
o 92 a 81 ÚPD. Rozvoj obcí s více než 2000 obyvateli je řízen až na nepatrné výjimky na základě územního plánu. Všechna města nad 5000 obyvatel pak řídí rozvoj svého území výlučně na základě územního plánu.

ZAHAJOVÁNÍ A SCHVALOVÁNÍ ÚPD VČETNĚ JEJICH ZMĚN A ÚPP

Rovnoměrné zahajování pořizování ÚPN SÚ, které se pohybovalo v rozmezí zhruba 220–250 ÚPD ročně zaznamenalo v letech 1997 a 1998 mírný pokles. Tato skutečnost byla způsobena očekáváním schválení novely stavebního zákona, která přinesla významné změny v pojetí, druzích a obsahu ÚPD. V letech 1999 a 2000 došlo opět k nárůstu

Rok	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Zahájené ÚPD a ÚPP															
ÚPN SÚ+ÚPO	222	202	249	248	254	195	157	272	259	147	151	217	195	96	71
ÚPN Z+RP	10	11	13	17	44	24	25	36	35	29	14	22	13	8	1
US	91	64	54	118	161	195	226	296	174	71	23	20	11	7	11
Zahájené změny ÚPD															
ÚPN SÚ+ÚPO	3	10	4	56	33	98	151	345	367	415	474	669	571	390	136
Počet měněných ÚPN SÚ+ÚPO	3	9	4	21	28	59	104	227	245	233	331	487	407	320	119
ÚPN Z+RP	0	0	0	2	1	4	2	2	8	11	12	14	18	11	7
Počet měněných ÚPN Z+RP	0	0	0	2	1	3	1	2	7	11	11	10	13	9	5
Schválené ÚPD a ÚPP															
ÚPN SÚ+ÚPO	53	69	172	193	281	313	431	251	295	286	320	153	189	204	183
ÚPN Z+RP	2	5	10	20	26	19	37	30	20	19	21	7	20	18	17
Schválené změny ÚPD															
ÚPN SÚ+ÚPO	6	7	12	31	86	175	248	174	339	386	370	376	529	640	540
Počet měněných ÚPN SÚ+ÚPO	3	7	12	25	68	95	162	133	238	273	236	251	394	462	397
ÚPN Z+RP	0	0	0	0	1	2	14	3	1	9	12	5	10	20	10
Počet měněných ÚPN Z+RP	0	0	0	0	1	2	10	3	1	7	12	5	7	15	10

Tab. 5: Počet zahajovaných a schvalovaných ÚPD včetně jejich změn a US; 1992–2006

Graf 4: Vývoj počtu zahájených a schvalovaných ÚPD včetně jejich změn a US; 1992–2006

zahajovaných ÚPO, jejichž počet se pohyboval kolem 260. V letech 2001 a 2002 byl zřetelný pokles zahajovaných ÚPO, zřejmě související s ukončováním činnosti okresních úřadů. V letech 2003 a 2004 došlo opět k mírnému nárůstu zahajování pořizování ÚPO. V letech 2005 a 2006 s očekáváním nového stavebního zákona došlo k výraznému poklesu zahajovaných ÚPO, a to téměř na polovinu. V uvedených dvou letech byl zaznamenán vůbec nejnižší počet zahajovaných ÚPO (96 a 71).

V roce 1999 kulminoval i počet zahajovaných US – dosáhl historicky nejvyšší hodnoty 296 US. Poté tento počet do roku 2005 exponenciálně klesal.

Z uvedené tabulky a grafu (Tab. 5 a Graf 4) je patrné, že od roku 1992, tj. od nabytí účinnosti tzv. „velké novely“ stavebního zákona, rovnoměrně narůstal počet schvalovaných ÚPN SÚ/ÚPO. Tento růst kulminoval v roce 1998, kdy bylo schváleno 431 ÚPD. V tomto roce byla schválena novela stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Poté v letech 1999 až 2002 byl počet schvalovaných ÚPO vyrovnán, pohyboval se kolem 300 ÚPO ročně. V roce 2002 ukončily činnost okresní úřady. Od této doby počet schvalovaných ÚPO poklesl na hodnotu cca 200 schvalovaných ÚPO ročně.

Jiný průběh vykazuje počet zahajovaných změn ÚPN SÚ a ÚPO. V letech 1992 až 1994 se pohyboval do 10 dokumentací, poté vykazoval do roku 1998 včetně lineární nárůst až na hodnotu 151. Pouhý rok poté, po novele stavebního zákona, se téměř zdvojnásobil, v následných letech pak vykázal další nárůst, který kulminoval v roce 2003 počtem 669 dokumentací. Od roku 2004 následoval téměř lineární pokles, a to až na hodnotu 136 v roce 2006. Jev lze interpretovat jako očekávání nového stavebního zákona. Průběh počtu schvalovaných změn ÚPN SÚ a ÚPO byl obdobný jako průběh počtu zahajovaných ÚPD s tím, že kulminoval o dva roky později, v roce 2005 počtem 640.

Zahajování pořizování ÚPN Z a RP v jednotlivých letech se pohybovalo v intervalu 1–44. Zřetelného maxima bylo dosaženo v roce 1996, dále pak v letech 1999 a 2000, kdy se jejich počet pohyboval kolem 35 ročně. Od roku 2001 vývoj vykazoval téměř lineární pokles až na 1 RP v roce 2006. Rozdílný byl průběh počtu schvalovaných

ÚPN Z a RP, který se pohyboval v intervalu 2–37 a kulminoval v roce 1998, tedy v roce schválení novely stavebního zákona. V letech 1999 do roku 2003 lineárně klesal na počet 6. V letech 2004 až 2006 se schvalovalo průměrně 18 RP ročně, zřejmě opět v souvislosti s očekáváním nového stavebního zákona.

Zahajování pořizování změn ÚPN Z a RP bylo vykázáno až v roce 1995. Počet zahajovaných změn ÚPN Z a RP se pohyboval v jednotlivých letech v intervalu 1–18. Zřetelného maxima bylo dosaženo v roce 2004. Obdobný byl průběh počtu schvalovaných změn ÚPN Z a RP, který kulminoval v roce 2005 počtem 20.

SKLADBA ÚPD PODLE DOKONČENOSTI A ROZPRACOVANOSTI

Evidence etap procesu pořizování ÚPD umožňuje analyzovat ÚPD podle stupně rozpracovanosti až dokončení.

Rozlišení rozpracovanosti ÚPD bylo provedeno prostřednictvím dvou stupňů:

- dosažení nejvýše fáze zadání; zahrnuje některou z těchto etap: přípravné práce (§ 9 vyhlášky MMR č. 135/2001 Sb.), průzkumy a rozbory (§ 10) a zadání ÚPD (§ 11);
- dosažení nejméně fáze koncept-návrh; zahrnuje některou z těchto etap: koncept řešení (§ 12), souborné stanovisko (§ 13) a návrh ÚPD (§ 14).

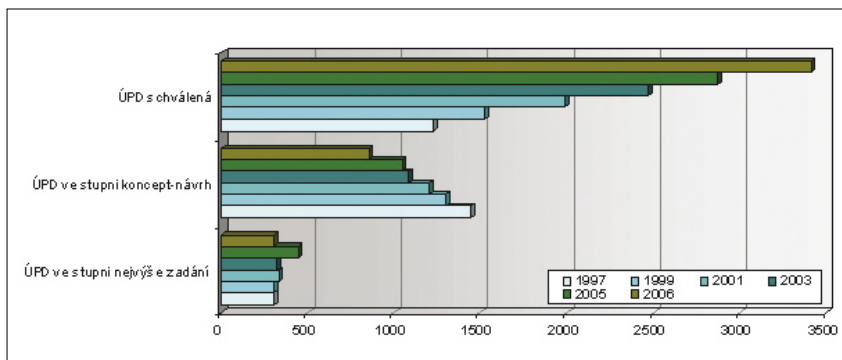
Základní dělicí kritérium „dokončenost-rozpracovanost“ rozděluje hlavní soubor ÚPD na dvě části: 3407 jednotek schválených (74,6 %) a 1161 jednotek rozpracovaných (25,4 %). V roce 2005 bylo schválených ÚPD vykázáno 2866 (65,8 %) a rozpracovaných 1491 (34,2 %). Je patrné, že v souvislosti s očekáváním nového stavebního zákona se snížila rozpracovanost ÚPD na úkor schválené ÚPD.

Vnitřní skladbu obou hlavních skupin ÚPD ve vývoji 1997–2006 přináší Tab. 6.

Počet evidované schválené ÚPD se k 31. 12. 2006 opět zvýšil, a to o 541 dokumentací na 3407. Jedná se dosud o nejvyšší přírůstek za sledované desetileté období. Schválená ÚPD činí 74,6 % dokumentací z hlavního souboru a pokrývá 54,5 % počtu obcí ČR.

	ÚPD celkem	ÚPD rozpracovaná				ÚPD schválená	
		ve stupni nejvýše zadání (dř. ÚHZ)		ve stupni koncept-návrh		počet	%
		počet	%	počet	%		
31. 12. 1997	2971	303	10,2	1443	48,6	1225	41,2
31. 3. 1999	3134	307	9,8	1302	41,5	1525	48,7
31. 3. 2001	3526	336	9,5	1201	34,1	1989	56,4
31. 3. 2003	3874	323	8,3	1084	28,0	2467	63,7
31. 3. 2005	4357	444	10,2	1047	24,0	2866	65,8
31. 12. 2006	4568	307	6,7	854	18,7	3407	74,6
Rozdíl 1997–1999	+163	+4		-141		+300	
Rozdíl 1999–2001	+392	+29		-101		+464	
Rozdíl 2001–2003	+348	-13		-117		+478	
Rozdíl 2003–2005	+483	+121		-37		+399	
Rozdíl 2005–2006	+211	-137		-193		+541	

Tab. 6: Vývoj dokončenosti a rozpracovanosti ÚPD; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

Graf 5: Vývoj dokončenosti a rozpracovanosti ÚPD; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

Tabulka dále vypovídá o tom, že ve vnitřní skladbě rozpracovaných ÚPD pokračuje trend úbytku pokročile rozpracované ÚPD – ve stupni koncept-návrh. Počet dokumentací v této skupině se snížil o 193 dokumentací (přesly do skupiny schválené ÚPD). Tvoří ji 854 dokumentací, které se podílí na dokumentacích hlavního souboru 18,7 %. Pokrývá 13,7 % počtu obcí ČR.

Ve skupině rozpracované ÚPD ve fázi nejvýše zadání ubýlo 137 dokumentací. Skupinu rozpracovaných ÚPD v této fázi tvoří 307 dokumentací, které se podílí na dokumentacích hlavního souboru 6,7 %. Pokrývají 4,9 % počtu obcí ČR.

Analýza by nebyla objektivní, kdybychom do ní nezahrnuli rovněž urbanistické studie. K 31. 12. 2006 mělo 1255 obcí ÚS, z toho 568 projednávaných (770 v roce 2005) a 469 neprojednávaných (485 v roce 2005).

ČASOVÝ ROZSAH PROCESU POŘIZOVÁNÍ ÚPD

Zajímavý je výsledek analýzy doby pořizování ÚPD obcí.

Doba pořizování ÚPD obcí v nejnižší velikostní kategorii obcí do 500 obyvatel je průměrně 3,9 roků, zatímco v kategorii velkých měst nad 100 000 obyvatel se pohybuje kolem 5,7 let. Obvyklé hraniční hodnoty u všech velikostních kategorií obcí a měst se pohybují od 2 do 7 let.

Velikostní kategorie obce			Průměrná doba pořizování	Doba pořizování		
	do	499	3,9	2	do	7
500	-	999	4,4	2	-	7
1 000	-	4 999	4,6	2	-	7
5 000	-	19 999	5,0	2	-	7
20 000	-	99 999	4,4	2	-	7
100 000	-	499 999	5,7	individuální	-	individuální

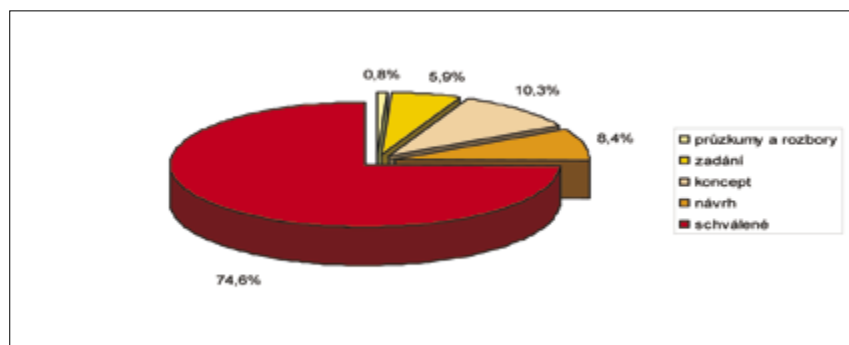
Tab. 7: Průměrná doba pořizování ÚPD obcí; 2006

Kraj	Počet obcí	ÚPD rozpracovaná a schválená ve fázi					ÚPD rozpracovaná a schválená celkem	Podíl z počtu obcí v %
		průzkumy a rozborů	zadání	koncept	návrh	schválená		
Hlavní město Praha	1	0	0	0	0	1	1	100,0
Moravskoslezský	299	0	12	21	8	253	294	98,3
Zlínský	304	0	3	7	6	275	291	95,7
Karlovarský	132	2	2	21	0	97	122	92,4
Jihomoravský	672	6	13	52	88	369	528	78,6
Olomoucký	397	0	6	23	19	262	310	78,1
Středočeský	1146	18	61	99	104	596	878	76,6
Pardubický	452	1	22	18	30	275	346	76,5
Ústecký	354	1	31	24	9	200	265	74,9
Královéhradecký	448	3	14	42	35	236	330	73,7
Jihočeský	623	1	23	58	28	318	428	68,7
Liberecký	216	0	2	13	23	104	142	65,7
Plzeňský	501	2	8	25	24	232	291	58,1
Vysočina	704	3	73	66	11	189	342	48,6
CELKEM	6249	37	270	469	385	3407	4568	73,1

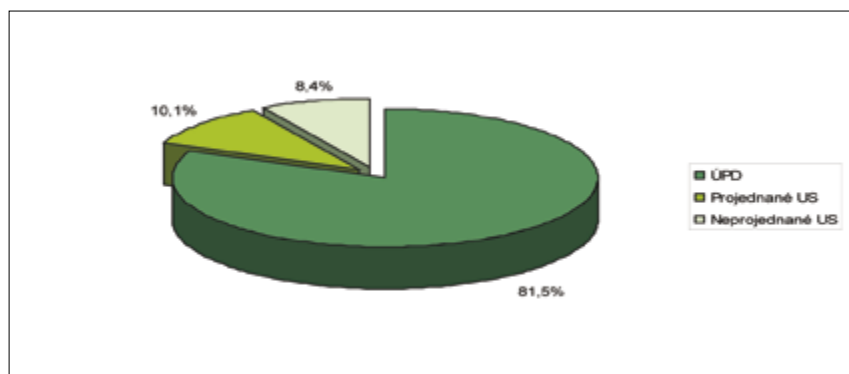
Tab. 8: Pořadí krajů podle podílu rozpracované a schválené ÚPD; 2006

Kraj	Počet obcí	Počet ÚPD celkem	Podíl ÚPD z počtu obcí v %	Počet US projednaných celkem	Podíl US projednaných z počtu obcí v %	Počet US neprojetých celkem	Podíl US neprojetých z počtu obcí v %	Počet ÚPD a ÚPP celkem	Podíl ÚPD a ÚPP z počtu obcí v %
Hlavní město Praha	1	1	100,0	0	0,00	0	0,00	1	100,00
Liberecký	216	142	65,7	24	11,1	48	22,2	214	99,1
Moravskoslezský	299	294	98,3	1	0,3	1	0,3	296	99,0
Zlínský	304	291	95,7	2	0,7	4	1,3	297	97,7
Ústecký	354	265	74,9	62	17,5	17	4,8	344	97,2
Karlovarský	132	122	92,4	3	2,3	3	2,3	128	97,0
Olomoucký	397	310	78,1	44	11,1	20	5,0	374	94,2
Jihomoravský	672	528	78,6	30	4,5	72	10,7	630	93,7
Královéhradecký	448	330	73,7	24	5,4	46	10,3	400	89,3
Jihočeský	623	428	68,7	90	14,4	29	4,6	547	87,8
Plzeňský	501	291	58,1	112	22,4	37	7,4	440	87,8
Středočeský	1146	878	76,6	64	5,6	47	4,1	989	86,3
Pardubický	452	346	76,5	33	7,3	6	1,3	385	85,2
Vysočina	704	342	48,6	79	11,2	139	19,7	560	79,5
CELKEM	6249	4568	73,1	568	9,1	469	7,5	5605	89,7

Tab. 9: Pořadí krajů podle podílu rozpracované a schválené ÚPD a ÚPP; 2006

Graf 6: Podíl jednotlivých fází pořizování ÚPD; 2006

Graf 7: Podíl ÚPD, projednaných a neprojetých ÚS; 2006

Územně plánovací dokumentace velkých územních celků

Územní plány (ÚP VÚC) a územní prognózy (ÚPG VÚC) velkých územních celků byly v centrálním datovém skladu do 31. 12. 2002 evidovány ÚÚR na základě registračních listů, předávaných regionálními pracovišti MMR a od 1. 1. 2001 rovněž krajskými úřady. Od 1. 1. 2003 provádějí on-line evidenci krajské úřady.

Na rozdíl od způsobu evidence ÚPD obcí jsou změny ÚP VÚC zatím považovány za samostatnou ÚPD. Předpokládá se sjednocení přístupu ke změnám ÚP VÚC tak, aby změny byly vázány na základní dokumentaci, jak je tomu v případě evidence ÚPD a ÚPP obcí.

Pro znázornění území řešeného jednotlivými ÚP VÚC a ÚPG VÚC do mapového podkladu je použito shodné řešení jako u ÚPD obcí. Územní jednotkou pro evidenci a zobrazení je katastrální území, a to bez ohledu na skutečnost, zda katastrální území je zahrnuto do řešeného území celé, nebo pouze jeho část.

STRUKTURNĚ VÝVOJOVÝ PŘEHLED

K 31. 12. 2006 bylo evidováno celkem 110 dokumentací, z toho 52 schválených ÚP VÚC a 26 jejich změn, dále pak 20 rozpracovaných ÚP VÚC a 5 změn (pořizování jedenácti bylo zastaveno), 5 ÚPG a 2 US. Je to

o 23 dokumentací více než k 31. 3. 2003.

Platnost má 13 ÚP VÚC a 3 změny schválené před 1. 7. 1992. Pořizování 8 ÚP VÚC ve fázi konceptu a 3 ve fázi návrhu bylo zastaveno (slouží dále jako územně plánovací podklad). V období od 31. 3. 2003 do 31. 12. 2006 bylo schváleno 19 ÚP VÚC a 10 změn ÚP VÚC, k posunu ve fázi pořizování došlo u 7 ÚP VÚC a 3 změn ÚP VÚC, dále u všech 5 ÚPG a 2 US. Tabulka 11 ukazuje, že aktuální pohyb pořizování ÚP VÚC se ve sledovaném období po-

Kraj	Počet ÚPD platných	Podíl obcí s platnou ÚPD v %
Hlavní město Praha	1	100,0
Zlínský	275	90,5
Moravskoslezský	259	86,6
Karlovarský	108	81,8
Olomoucký	270	68,0
Pardubický	268	59,3
Jihomoravský	384	57,1
Ústecký	200	56,5
Královéhradecký	236	52,7
Jihočeský	322	51,7
Středočeský	560	48,9
Liberecký	105	48,6
Plzeňský	227	45,3
Vysočina	181	25,7
Celkem	3396	54,3

Pro úplnost doplňujeme výše uvedené statistické informace získané z hlavního souboru o přehled platných ÚPD obcí – právní stav.

Tab. 10: Pořadí krajů podle podílu platné ÚPD; 2006

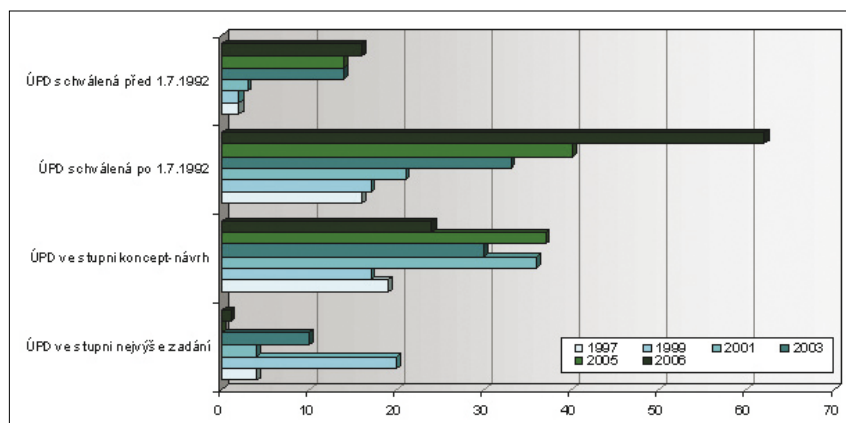
sunul do fáze dokončování a schvalování rozpracovaných dokumentací. Tato skutečnost zřejmě souvisela jednak se zahájením činnosti krajských úřadů, jednak s očekávaným schválením nového stavebního zákona. Krajské úřady zahájily pořizování nových ÚP VÚC a ÚPG převážně v rozsahu celého správního území kraje. Schválený ÚP VÚC má Pardubický kraj, rozpracovaný ÚP VÚC, ÚP VÚC ve fázi konceptu mají kraje: Jihočeský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Vysočina a Olomoucký, ÚP VÚC ve fázi zadání pak Zlínský kraj. Územní prognózy kraje mají pořizeny Jihomoravský kraj a Zlínský kraj.

Závěr

Významným mezníkem pro evidenci územně plánovací činnosti bylo nabytí účinnosti nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a související vyhlášky MMR č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

V této souvislosti Ročenka 2006 naposledy zachycuje stav ÚPD a ÚPP pořizovaných před rokem 2007 včetně urbanistických studií. Od 1. 1. 2007 budou urbanistické studie zahrnuty do celkových přehledů pouze v případě, že byla potvrzena jejich aktuálnost. Rovněž bude v souladu s novým stavebním zákonem během tří až pěti let ukončována platnost stávající územně plánovací dokumentace.

Pro zajištění dalšího jednotného postupu evidence byla vydána Metodika OÚP MMR pro postup orgánů územního plánování při evidenci územně plánovací činnosti ve smyslu § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a § 23 vyhlášky MMR č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Graf 8: Vývoj skladby ÚP VÚC podle fáze rozpracovanosti a data schválení; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

	ÚP VÚC celkem	Rozpracované ÚP VÚC vč. změn				Schválené ÚP VÚC vč. změn			
		ve stupni nejvýše zadání		ve stupni koncept-návrh		schválené před 1.7.1992		schválené po 1.7.1992	
		počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
31. 12. 1997	41	4	9,8	19	46,3	2	4,9	16	39,0
31. 3. 1999	56	20	35,7	17	30,3	2	3,6	17	30,4
31. 3. 2001	64	4	6,3	36	56,2	3	4,7	21	32,8
31. 3. 2003	87	10	11,5	30	34,5	14	16,1	33	37,9
31. 3. 2005	91	0	0	37	40,6	14	15,4	40	44,0
31. 12. 2006	103	1	1,0	24	23,3	16	15,5	62	60,2

Tab. 11: Skladba ÚP VÚC podle fáze rozpracovanosti a data schválení; 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2006

Byly provedeny potřebné základní změny systému evidence územně plánovací činnosti v souvislosti s novým stavebním zákonem. Byly navrženy a implementovány technologie nové generace. Na inovaci celého systému se dále průběžně pracuje.

*Ing. Michal Artim
Ing. arch. Zdenka Hladišová, CSc.
Ústav územního rozvoje*

GRAFICKÝ DOPROVOD: ÚÚR, 2006

ENGLISH ABSTRACT

Records of the Physical Planning Activities in the Czech Republic, by Zdenka Hladišová & Michal Artim

Cooperating with the Institute for Spatial Development, the Ministry for Regional Development's Department of Physical Planning has been monitoring the activities of institutions involved in physical planning since 1995. The Institute for Spatial Development is entrusted with the filing of every piece of physical planning documentation and selected kinds of physical planning data, and is responsible for the evaluation of their elaboration. The main output of this filing is the continuously updated information in the Institute's web site, through the iLAS and iKas applications.